

Stage als Podium

Over het code-switchen tussen de stage, het podium, de coulissen-ruimte en de kleedkamer

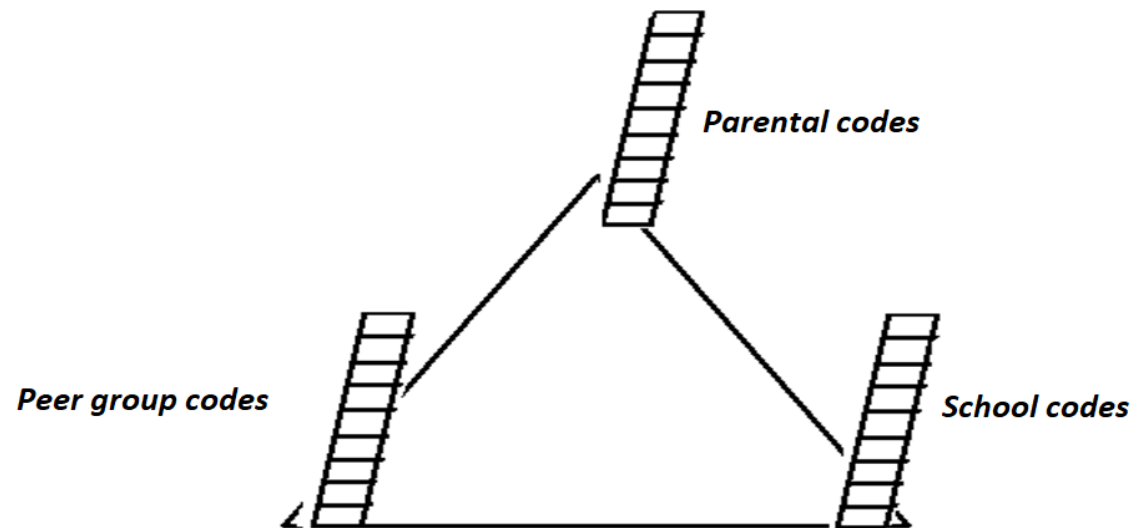
Iliass El Hadioui

Docent Onderwijswetenschappen (EUR)
Programmaleider *De Transformatieve School*
Onderzoeksleider Sociologie (VU)
Lid Programmteam *Ontwikkelkracht*
Raadslid Maatschappelijke Advies Raad (PO Raad)

Code-switchen en Klimmen

(El Hadioui et al., 2019)

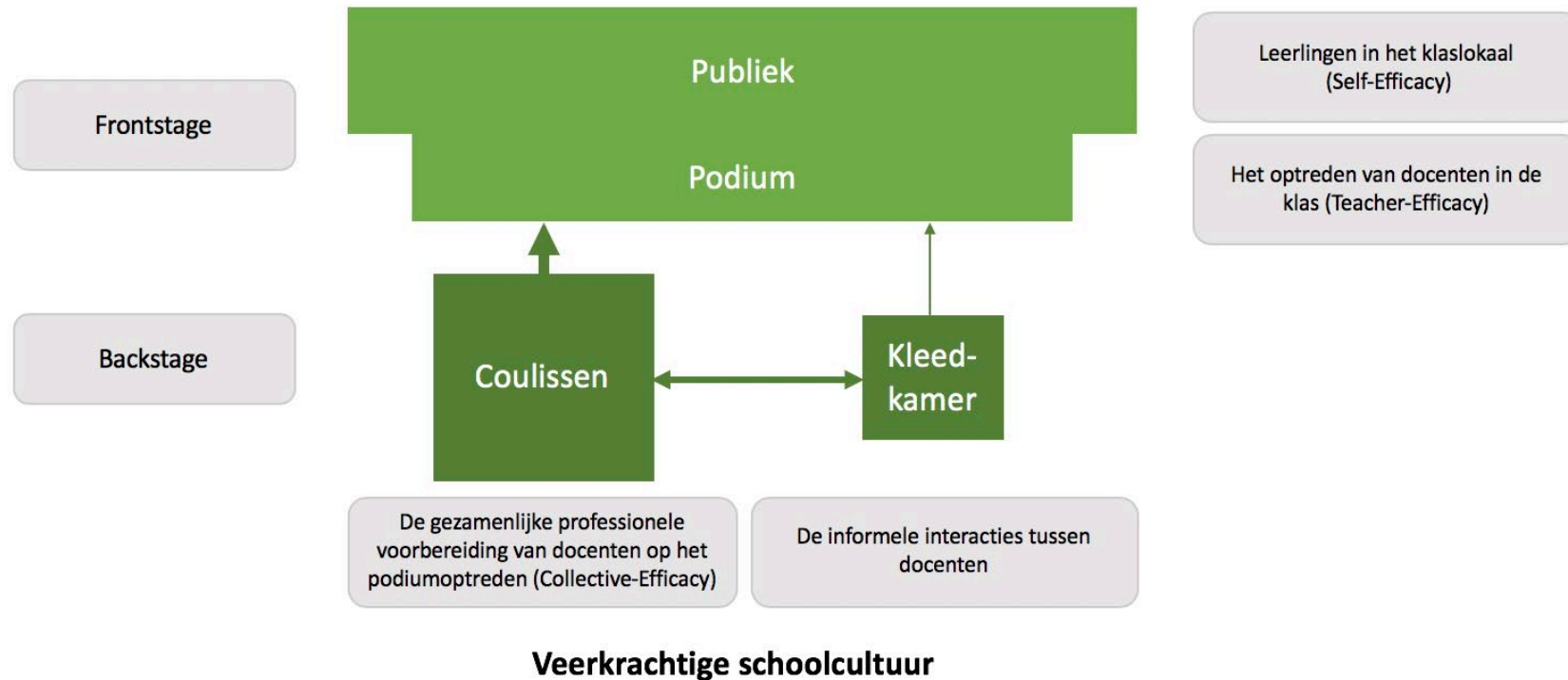
Stage als podium?

“Student: ‘Ja, want op school doe ik echt bijna niks, en dan denk ik: “Oké laat maar. Laat maar”. En op stage ben ik wel van: “Okéé, het moet nu. En de dingen moeten echt gebeuren.” En dan ga je er wel achteraan. (...)’ Onderzoeker: ‘Wat zorgt ervoor dat je op stage het gevoel hebt dat het echt moet gebeuren en op school minder?’ Student: ‘Ja, op school is het mijn eigen zaak en dan is het echt van mij. En op stage dan gaat het echt om de bewoners [van de zorginstelling], dus het gaat om iemand anders’ leven. Dus dan denk je wel van: “Oké, dat [school] is mijn leven dat maakt niet uit maar dat [stage] is iemand anders’ leven”. Dat maakt wel uit dus dan ga je wel sneller ergens achteraan.’” (El Hadioui et al., 2019: 39)

Stage als podium?

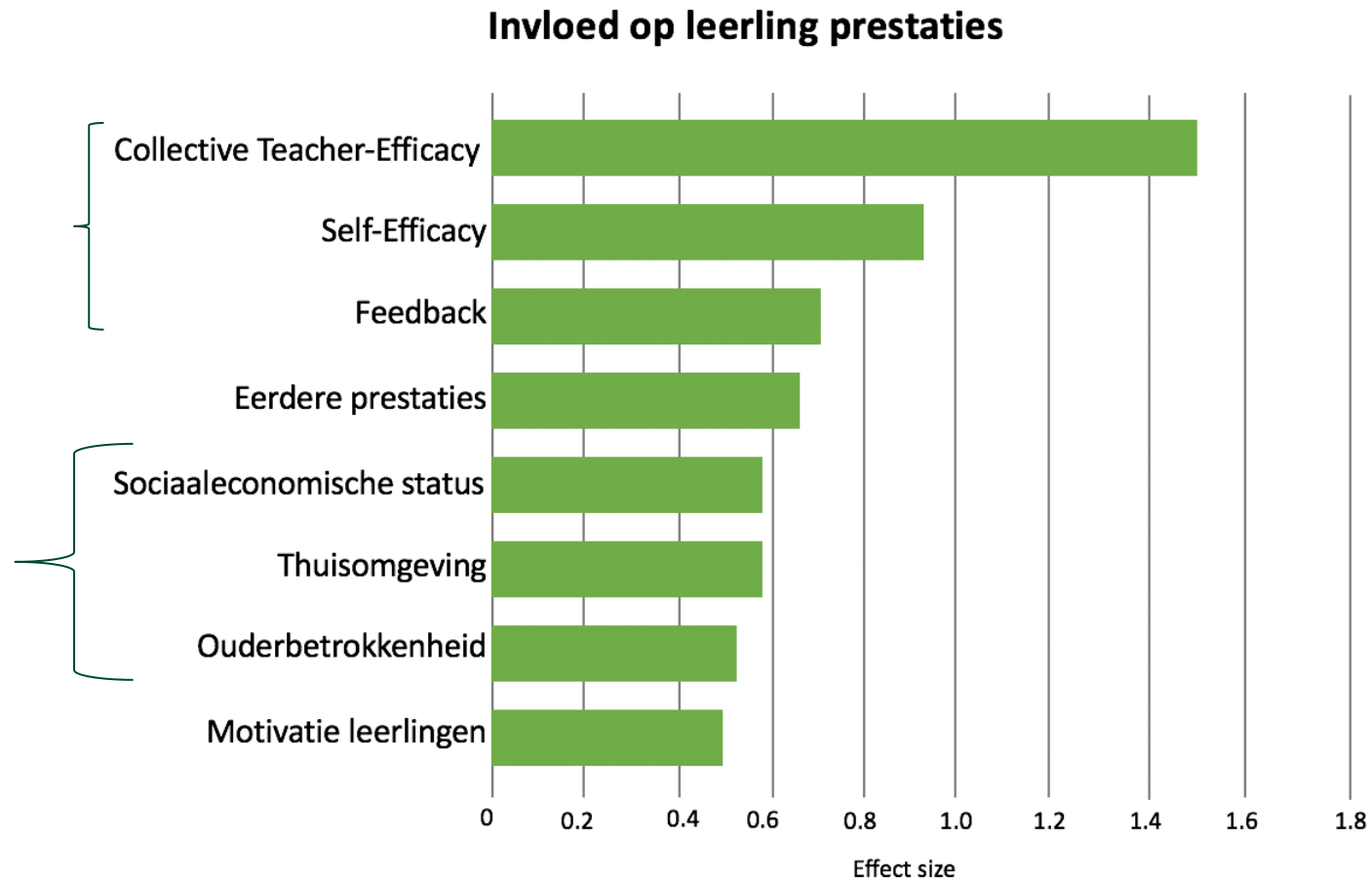
“Maar ik bedoel ja en je ziet aan mijn cijfers toch ook wel dat ik inzet heb? Ja niet in de klas misschien, maar dat ik het wel kan. Ik bedoel daarvoor heb je gedrag niet nodig om dat te laten zien toch neem ik aan?’ Onderzoeker: *‘Oké, en hier [op stage] ben je rustig omdat je een evaluatie hebt. Hier [op je werk] ben je ook rustig en serieus omdat je anders wordt ontslagen. En hier, op school?’* Student: *‘Ja hier hebben ze geen recht om mij te ontslaan of een contract te verbreken of eraf te kicken omdat ik druk ben snap je.’* Onderzoeker: *‘Dus dan kan het wel, omdat er geen gevolgen aan vast zitten?’* Student: *‘Ja, maar je hebt wel weer gevolgen als in studieadvies. En dan heb je een tweede en dan een derde. Dus het heeft ook wel consequenties, daarom ben ik niet zó druk vergeleken met thuis. En nu probeer ik het ook wel te verminderen. Ik lach wel en verder praat ik ook wel, maar met docenten let ik echt op dat ik er niet op in ga en dat ik ook niet zomaar bemoei en zo. Dus daar let ik wel op.’” (El Hadioui et al., 2019: 40)*

De dramaturgische lens: over het 'podium', de 'coulissen-ruimte' en de 'kleedkamer' (Goffman, 1959; El Hadioui, et al., fc.)

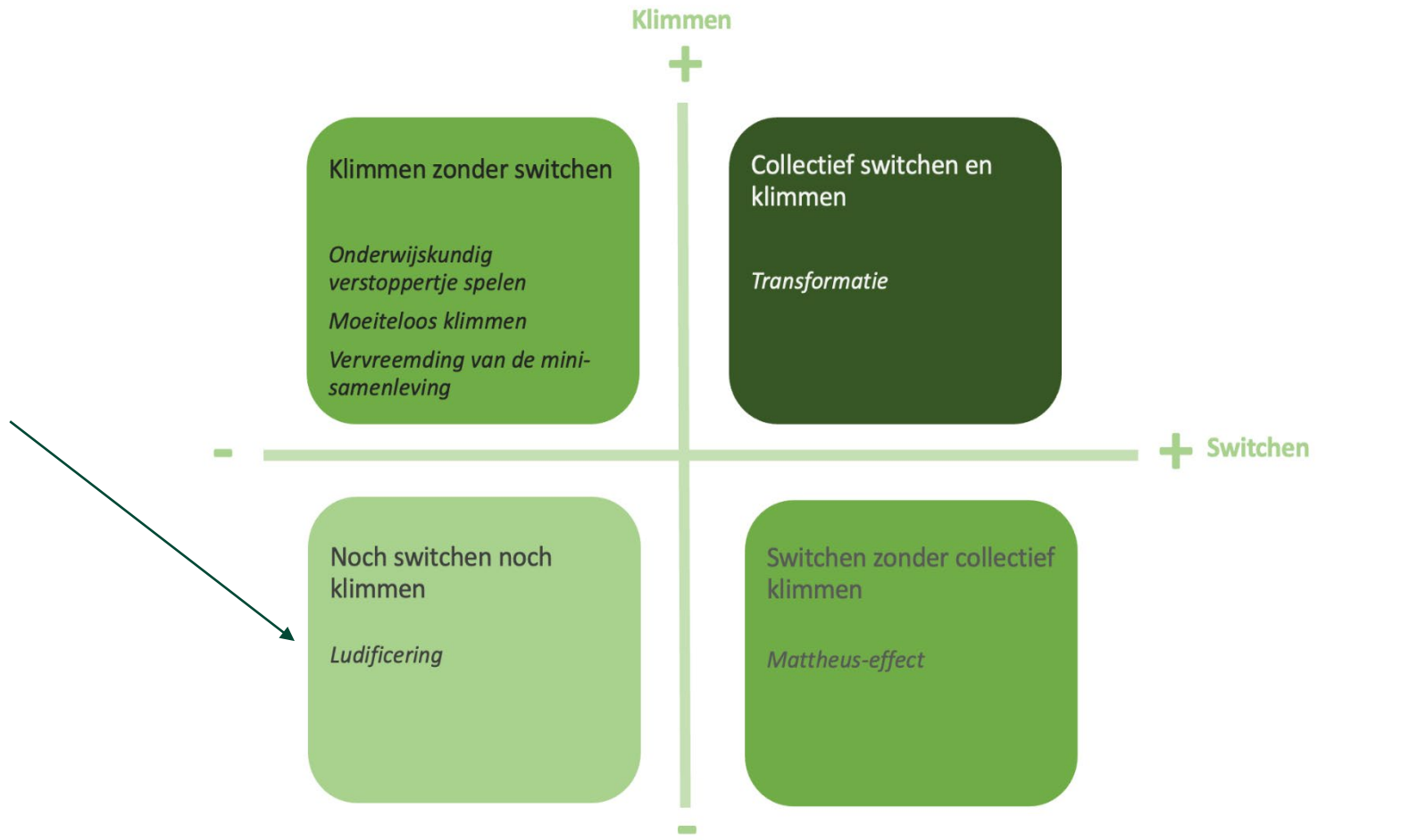
Hoe kanaliseren we dit?

(Donohoo, Hattie & Eels, 2018)

De diverse gezichten van kansenongelijkheid

(El Hadioui, 2022:46)

`Ludificering': stage als 'speelplaats'?

Improductieve reflex:

- * Meer regels

Productieve reflexen:

- * Gemeenschappelijk normatief kader (intensieve afstemming school, stageplaats, arbeidsplek)
- * Inrichten van sociale ruimtes voor een positieve ludificering (chill-modus in de 'kleedkamers')

Psychologisch kapitaal: bronnen van geloof in eigen kunnen (self efficacy)

(Bandura, 1997)

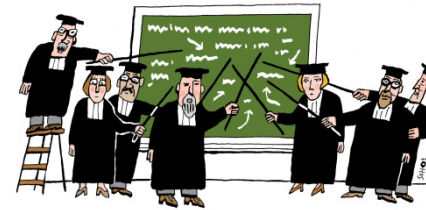
Mastery experiences

Aanmoediging,
opbouwende feedback

Mastery experiences waarnemen

Regulering emoties

De balans tussen uniformiteit en diversiteit: *de school en stageplaats als leer- en leefomgevingen*

- * Wat betreft de basale ‘**verkeersregels**’ geldt: *hoe meer uniformiteit, des te meer effectiviteit*
- * Wat betreft de pedagogisch-didactische stijlen geldt: *hoe meer diversiteit, des te meer effectiviteit*

Leidend principe:

Waar zijn we **collectief uniform** in en waar mogen we collectief divers in zijn?

Reflectie 1:

collectief uniform en collectief divers

Welke gedragingen behoren voor mij/ons typisch tot de rode, oranje en groene gebieden, en waarom (in het licht van de hogere doelen/kernwaarden)?

Collectief uniforme afspraken (5%)

Situationeel en ongelijk handelen, focus op het pedagogische gesprek bij onwenselijk gedrag (20%)

De bedoeling, het gewenste 'klimgedrag' (75%)

Reflectie 2:

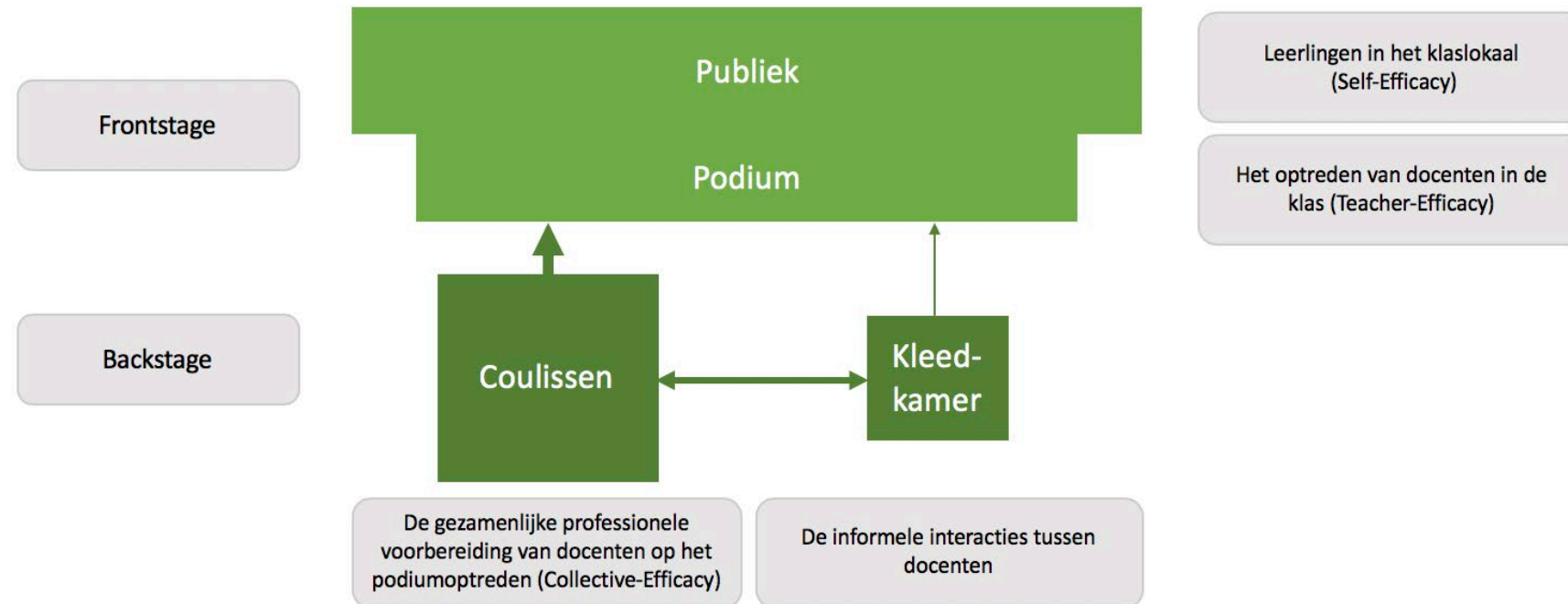
Code-switchen tussen sociale ruimtes

Wat zijn volgens mij/ons typisch het podium, de coulissen-ruimte en de kleedkamer voor onze studenten/stagiaires?

- * Podium als plek voor succeservaringen, coulissen-ruimte als plek om mee te denken over het onderwijs en/of waar zij oefenen op succeservaringen, en de kleedkamer als plek om te chillen (positieve ludificering).

Verbreiding van de professionele 'coulissen-ruimte'

(Goffman, 1959; El Hadioui, 2022)

Veerkrachtige schoolcultuur

Transformatie van de schoolcultuur vanuit de ‘skill’ en ‘will’

(Muhammed, 2012; 2017)

Typologie Mindset Professionals

- * Believer
- * Tweener
- * Survivor
- * Fundamentalist

- * Skill (‘zaadjes’): Expertise en vaardigheden m.b.t. het pedagogisch-didactisch (transformatief) handelen.
- * Will (‘bodem’): De collectieve wil om deze aanwezige *skills* in het team in te zetten en verder te ontwikkelen.

De transformatieve verbetercultuur (El Hadioui, et al., fc.)

“De focus shift in deze fase van ‘ik’ naar ‘we’, en we zijn hier beland bij de kern van de notie van een *‘transformatieve verbetercultuur’*, een professionele cultuur die getuigt van een gelijktijdig **hoog collectief niveau van kennis en vaardigheden** in het professionele team (Skill-dimensie) en een **hoog collectief niveau van motivatie en vertrouwen** (Will-dimensie) om deze *als collectief* in de praktijk te brengen.”

Typen professionele teams en samenwerking (El Hadioui et al., fc.)

